

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2021. július 12. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2020. február 18. napján kelt 7.B.50/2016/312. számú ítéletét Terhelt2 II. r. és Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

Terhelt2 II. r. vádlott terhén megállapított 125 rendbeli készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntettét 68 esetben kísérletnek, 67 esetben a (3) bekezdés b) pontja és 44 esetben a (4) bekezdés b) pontja szerinti büntettnek minősíti.

A vele szemben helyesen, mint többszörös visszaesővel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést börtönbüntetésnek jelöli meg és annak tartamát 4 (négy) évre enyhíti, a szabadságvesztés börtön fokozatban történő végrehajtására utalást mellőzi.

A vagyonekbezés összegét 26.320.544 (huszonhatmillió-háromszázhuszezer-ötszáznegyvennégy) forintra helyesbíti.

Terhelt10 X. r. vádlott terhén megállapított készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának előkészülete vétsége esetében mellőzi a társtettesi elkövetői alakzatra utalást.

A X. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést helyesen börtönbüntetésnek jelöli meg és annak tartamát 1 (egy) év 6 (hat) hónapra enyhíti, a szabadságvesztés börtön fokozatban történő végrehajtására utalást mellőzi.

Terhelt2 II. r. vádlott születési helye helyesen Helység1.

Egyebekben Terhelt2 II. r. és Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költségből a II. és X. r. vádlott egyaránt 137.837-137.837 (százharminchétezer-nyolcszázharminchét-százharminchétezer-nyolcszázharminchét) forintot köteles az államnak megfizetni, a fennmaradó bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban a 2020. február 18. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 7.B.50/2016/312. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 126 rendbeli – két esetben társtettesként, kilencvenhárom esetben felbujtóként, harmincegy esetben bűnsegédként, negyvenhét esetben folytatólagosan, hetven esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntetében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és négy esetben a (3) bekezdés a) pontja, egy esetben a (4) bekezdés a) pontja, illetve a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel hatvanhat esetben a (3) bekezdés b) pontja, negyvenöt esetben a (4) bekezdés b) pontja, tíz esetben az (5) bekezdés b) pontja), 10 rendbeli – hét esetben felbujtóként, három esetben bűnsegédként, kilenc esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és egy esetben a (2) bekezdés I. fordulata, kilenc esetben a (2) bekezdés b) pontja) és társtettesként elkövetett készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának előkészülete vétségében (1978. évi IV. törvény 313/B. § (1) és (3) bekezdés).

[2] Ezért őt, mint többszörös visszaesőt és bünszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 5 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Vele szemben egyrészt a tőle lefoglalt 130.000 forintra, valamint további 27.694.225 forint erejéig vagyoneklobzást rendelt el. Megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

[3] Terhelt2 II. r. vádlott bűnösségét 125 rendbeli – huszonnégy esetben felbujtóként, százegy esetben bűnsegédként, negyvenhat esetben folytatólagosan, hatvankilenc esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntetében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és négy esetben a (3) bekezdés a) pontja, egy esetben a (4) bekezdés a) pontja, illetve a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel, hatvanhat esetben a (3) bekezdés b) pontja, negyvenöt esetben a (4) bekezdés b) pontja, kilenc esetben az (5) bekezdés b) pontja), 10 rendbeli – hét esetben bűnsegédként, három esetben felbujtóként, kilenc esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és egy esetben a (2) bekezdés I. fordulata, kilenc esetben a (2) bekezdés b) pontja) és közokirat-hamisítás büntetében (1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés a) és b) pont)állapította meg.

[4] Ezért őt, mint bűnszervezetben elkövetőt és a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés bűncselekményeiben, mint visszaesőt - halmazati büntetésül 5 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év Magyarország területéről kiutasításra ítélte, továbbá vele szemben 26.207.544 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el. Megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

[5] A II. r. vádlottat az ellene további 1 rendbeli, folytatólagosan elkövetett készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntettének kísérlete (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel, az (5) bekezdés b) pontja) miatt emelt vád alól felmentette.

[6] Terhelt5 V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 62 rendbeli – hat esetben társtettesként, huszonkét esetben bűnsegédként, huszonnégy esetben folytatólagosan, harmincöt esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntettében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel harmincnyolc esetben a (3) bekezdés b) pontja, tizenhét esetben a (4) bekezdés b) pontja, hat esetben az (5) bekezdés b) pontja) és 5 rendbeli – négy esetben bűnsegédként, négy esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés b) pontja).

[7] Ezért őt, mint visszaesőt és bűnszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 3 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 200.000 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el. Megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

[8] Terhelt4 VI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 54 rendbeli – öt esetben társtettesként, tizenhét esetben bűnsegédként, huszonöt esetben folytatólagosan, huszonkilenc esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntettében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és két esetben a (3) bekezdés a) pontja, illetve a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel harmincegy esetben a (3) bekezdés b) pontja, tizenöt esetben a (4) bekezdés b) pontja, hat esetben az (5) bekezdés b) pontja) és 8 rendbeli – öt esetben bűnsegédként, öt esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés b) pontja).

[9] Ezért őt, mint bűnszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetésbe beszámította a VI. r. vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt, és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

[10] Terhelt10 X. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 8 rendbeli – felbujtóként, hat esetben folytatólagosan, hat esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntettében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel két esetben a (3) bekezdés b) pontja, négy esetben a (4)

bekezdés b) pontja, két esetben az (5) bekezdés b) pontja) és társtettesként elkövetett készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának előkészülete vétségében (1978. évi IV. törvény 313/B. § (1) és (3) bekezdés).

[11] Ezért őt, mint bünszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év Magyarország területéről kiutasításra ítélte, továbbá vele szemben 1.577.978 forint erejéig vagyonekbezártást rendelt el. A szabadságvesztés büntetésbe beszámította a X. r. vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt, megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

[12] Terhelt11 XI. r. vádlott bűnösségét 8 rendbeli - bűnsegédként, egy esetben folytatólagosan, hat esetben kísérletként elkövetett - információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntetében (Btk. 375. § (5) bekezdés és hat esetben az (1) bekezdés, egy esetben a (2) bekezdés b) pontja, egy esetben a (3) bekezdés b) pontja) állapította meg.

[13] Ezért őt halmazati büntetésül 1 év szabadságvesztésre ítélte, továbbá vele szemben 200.000 forint erejéig vagyonekbezártást rendelt el. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette, és őt előzetes mentesítésben részesítette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtása esetére rendelkezett annak végrehajtási fokozatáról, melyet börtönben jelölt meg, illetve a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[14] Terhelt13 XIII. r. vádlott bűnösségét 39 rendbeli – kilenc esetben társtettesként, harminc esetben bűnsegédként, huszonegy esetben folytatólagosan, huszonegy esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntetében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és egy esetben a (4) bekezdés a) pontja, illetve a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel tizenkilenc esetben a (3) bekezdés b) pontja, tizenöt esetben a (4) bekezdés b) pontja, négy esetben az (5) bekezdés b) pontja) és 6 rendbeli – egy esetben társtettesként, öt esetben bűnsegédként, öt esetben kísérletként elkövetett – készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében (1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pont és a (2) bekezdés b) pontja) mondta ki.

[15] Ezért őt, mint bünszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

[16] Rendelkezett a magánfelek polgári jogi igényéről, a bűnjelekről és az eljárás során felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyészség valamennyi vádlott vonatkozásában tudomásul vette.

[18] Terhelt1 I. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, Terhelt2 II. r. vádlott felmentésért, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, Terhelt5 V. r. vádlott és védője enyhítésért és a bünszervezet megállapítása miatt, Terhelt4 VI. r. vádlott az egész ítélet ellen, valamint a bünszervezetet sérelmezve, védője enyhítésért, Terhelt10 X. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért,

másodlagosan enyhítésért, Terhelt11 XI. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, míg Terhelt13 XIII. r. vádlott és védője enyhítésért és a bűnszervezet megállapítása miatt jelentettek be fellebbezést.

[19] Terhelt2 II. r. és Terhelt10 X. r. vádlott tekintetében az ügy 2021. január 20. napján elkülönítésre került.

[20] Az I., V., VI., XI. r. és XIII. r. vádlottak vonatkozásában az ügy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf. számú határozatával 2021. január 27. napján jogerősen befejezésre került.

[21] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.332/2020/2. számú átiratában a II. és X. r. vádlott érdekében bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[22] Kifejtette, hogy a vádlotti és védői fellebbezések tartalmára tekintettel a másodfokú eljárásban a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (1) bekezdése értelmében teljes körű, a jogorvoslati kérelmek elbírálására a Be. 598. § (2) bekezdésében írt tanácsülés feltételei fennállnak. Bejelentette, hogy nyilvános ülés kitűzése esetén azon nem vesz részt.

[23] Álláspontja szerint a törvényszék nem vétett olyan eljárási szabálysértést, mely a másodfokú eljárás akadályát képezné, a perrendi szabályokat mindvégig megtartotta. A vád tárgyává tett cselekmények elbírálásához szükséges bizonyítást a korábbi hatályon kívül helyező végzésben írtak szem előtt tartásával lefolytatta, és valamennyi bizonyítékot értékelési körébe vonta. Eljárása során szigorúan ügyelt arra, hogy a hatályon kívül helyező végzésben előírtakat végrehajtsa, a leírt szempontokat

kövesse, a kifogásolt hibákat kiküszöbölje.

[24] A tényállást a bizonyítékok egyenkénti és egymással összefüggő gondos értékelése és alapos összevetése alapján megalapozottan állapította meg. Az ítélet rendkívül áttekinthető és tagolt. A bíróság az általános bevezető részben kellő mélységben feltárta a vádlottak személyi kapcsolatrendszerét. Részletesen elemezte a „testvérek” irányítása alá tartozó szervezet felépítését

és irányítási rendszerét, az abban résztvevő személyek feladatait és szerepkörét. Mindezekből okszerű következtetést lehet levonni a bűnszervezet fennállására, amelyet a bíróság az indokolási részben hibátlan indokolással meg is tett.

[25] Ezután egyenként és részletesen tagolta a tényállásokat, így azokból kitűnnek nemcsak az abban részt vevő személyek, hanem azok szerepe is (elkövetői alakzat), a sértettek megjelölése (a folytatólagosság kérdése szempontjából), a ténylegesen bekövetkezett kár, továbbá, az is, hogy a cselekmény a sikertelen kísérleteknél mekkora kárral fenyegetett.

[26] Az áttekinthetőség érdekében a bíróság már az egyes tényállási pontokat követően feltüntette az adott tényállásban résztvevő személyekre vonatkozóan a cselekmény minősítése szempontjából releváns valamennyi kérdést, így a cselekménysor legvégén csak azok összesítésére volt szükség.

[27] A tényállás indokolása során kitért a vádlottaknak az eljárás egyes szakaszaiban tett vallomásaira, összevetette őket egymással, a tanúvallomásokkal és a bizonyítás körébe vont tárgyi és okirati bizonyítékokkal. Mindezek egyenkénti és összefüggéseiben történő elemzésével logikailag hibátlan magyarázatát adta, hogy a vádlotti védekezések közül melyik vádlottnak mely nyilatkozatát fogadta el, illetve vetette el.

[28] A hibátlanul megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére. A II. r. vádlottra vonatkozóan a 16. és 17. tényállási pontokban hozott felmentő rendelkezésekre a részjogerő beállt.

[29] Utalt arra is, hogy a minősítés körében lényeges kérdés volt, hogy az egyes vádlottakkal szemben az elkövetéskori vagy az elbíráláskori törvényt kell-e alkalmazni. Kifejtette, hogy a bíróság ennek az ítélet 219. oldal 3. és 4. bekezdésében részletes és helytálló magyarázatát adta, amellyel egyetértett. Osztotta a törvényszék álláspontját, mely szerint Terhelt2 II. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak esetében a bünszervezet valamennyi törvényi ismérve megállapítható. E tekintetben a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja és az 1978. évi IV. tv. 137. § 8. pontja azonos ismérveket tartalmaz. Figyelemmel arra, hogy a bünszervezetben elkövetés a feltételes szabadságból kizárást vonja maga után, e vádlottak esetében helyesnek tartotta az elkövetéskori Btk. alkalmazását.

[30] A minősítéseket törvényesnek tartotta, amelyhez a bíróság jogilag kellően alátámasztott indokolást fűzött. Egyedül a 19. tényállási pontban Terhelt10 X. r. vádlott esetében a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának előkészülete vonatkozásában a társtettesi elkövetői alakzat téves. A BH.32/2020. jogeset iránymutatása szerint a nem sui generis előkészületi cselekményeknél ugyanis kizárólag önálló elkövetői alakzat a helyes elkövetői minősítés, így ennyiben e tényállási pontnál az elkövetési alakzat helyesbítésre szorul.

[31] A büntetés kiszabása körében a bíróság a bűnösségi körülményeket egyéniesítve, helytállóan jelölte meg és értékelte.

[32] Hivatkozott arra is, hogy a büntetések meghatározásánál a rendkívül hosszú időmúlás ugyanakkor behatárolta azok mértékét. A kiszabott büntetések megfelelnek a büntetési céloknak, a bíróság mind a vádlottaknak a büncselekmény-sorozatban játszott tevőlegességét, mind a vádlottak előéletét kellően differenciálta. A bünszervezethez kapcsolódó kötelező törvényi rendelkezéseket törvényesen alkalmazta. A büntetések méltányosak, azok enyhítésére nem látott alapot.

[33] Az ítélet egyéb rendelkezéseit is törvényesnek tartotta.

[34] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 7.B.50/2016/312. számú ítéletét a 19. tényállási pontban az elkövetői alakzat kisebb pontosítása mellett, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján Terhelt2 II. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak vonatkozásában hagyja helyben.

[35] A II. r. vádlott kirendelt védője az írásban benyújtott fellebbezés indokolásában a jogorvoslati kérelmet és annak irányát is fenntartotta.

[36] Kifejtette, hogy a megismételt eljárásban az első fokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a másodfokú bíróság iránymutatásait megtartva az eljárást perrendi hiba nélkül folytatta és fejezte be.

[37] Ugyanakkor az is megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok egyenkénti és egymással összefüggő értékelésekor védencére, Terhelt2 II. r. vádlottra nézve téves következtetéseket vont le a bűnössége tekintetében.

[38] Álláspontja szerint okszerű és a tényeknek megfelelő következtetéssel az állapítható meg, hogy az eljárás során kétséget kizáróan nem igazolódott, hogy az általa sem vitatottan megvalósult bűncselekményeket védence követte volna el, vagy azokban részesként közreműködött volna. Kifejtette, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok a II. r. vádlott vonatkozásában nem elegendőek a bűnösség megállapításához.

[39] Ügyfele az alapeljárásban és a megismételt eljárásban is konzekvens vallomást, és a bizonyítás során észrevételeket tett. Vallomásának fő vonala a korábbi németországi felelősségre vonása volt. Előadta, hogy Németországban már elítélték a jelen ügy vádját képező bűncselekményekkel szoros kapcsolatban álló tetteiért és az ezért kiszabott büntetést letöltötte. A rendbeliséget is figyelembe véve a II. r. vádlott ezen állítása nem lett kellően tisztázva, így bűnössége sem állapítható meg kétséget kizáróan.

[40] A másodlagos indítvány tekintetében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásakor nem értékelte kellő súllyal a bűncselekmények elkövetésétől eltelt időt. Az eljárás elhúzódása, mely nem róható fel a II. r. vádlottnak, olyan nyomatékos enyhítő körülmény, amely indokoltá teszi a szabadságvesztés büntetés mérséklését.

[41] A másodfokú eljárásban meghatalmazott védő a védőtársa által benyújtott fellebbezés indokolással egyetértett, azt megismételni nem kívánta. Indokolásában kizárólag a bünszervezeti minősítést, a büntetéskiszabási körülményeket, és az enyhítésre irányuló jogorvoslati kérelem érveit részletezte. Álláspontja szerint a felmentésre irányuló fellebbezést a korábban eljáró védő kellőképpen kifejtette.

[42] Hangsúlyozta, hogy a megismételt eljárásban perrendi hibát nem észlelt, az elsőfokú bíróság a bizonyítást a törvényi rendelkezéseknek megfelelően a fegyverek egyenlőségének elvét tiszteletben tartva végezte el. Egyetértett azzal is, hogy az ügyben az 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit alkalmazta, mert az kedvezőbb a terheltre, így védencére is.

[43] Tévedett azonban akkor, amikor azt állapította meg, hogy egyes vádlottak, így védence, Terhelt2 II. r. vádlott is cselekményét bünszervezetben valósította meg.

[44] A cselekmény elkövetésének idején hatályos Btk. 137. § 8. pontja tartalmazza a bünszervezet fogalmát és annak szükségképpen törvényi elemeit.

[45] A per anyagából megállapítható, hogy ennek a kategóriának az ügyben feltárt elkövetési mód megfeleltethető lenne, azonban a 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a megváltoztatta a bünszervezet kritériumait, amelyet a jelenleg hatályos Btk., a 2012. évi C. törvény 459. § 1. pontja tartalmaz.

[46] Kifejtette, hogy nincs eljárásjogi vagy anyagi jogi akadálya annak, hogy a bíróság a cselekmény jogi minősítését a régi Btk. alapján bírálja el, a bünszervezeti minősítést az új, módosított, szűkített rendelkezés szerint az 2012. évi C. törvény alapján értékelje. Az elsőfokú bíróság egyébként mindkét törvényi rendelkezést vizsgálta és úgy foglalt állást, hogy az új Btk-ban foglalt módosított bünszervezeti kritériumoknak is megfelel a csoportos bűnelkövetés, amellyel a terheltet, így védencét is vádolták. Véleménye szerint azonban ebből a konspiratíván működő kritérium hiányzik.

[47] A jogirodalom, illetve a joggyakorlat is ezt a kritériumot olyannak tekinti, amely miatt a csoportos bűnelkövetésnek ez a módja rendkívül veszélyes a társadalomra, mert a felderítése nagyon megnehezül. Áttekintve és megvizsgálva az eljárás iratait megítélése szerint ez a feltétel nem igazolódott, amit önmagában alátámaszt a bűncselekmény viszonylag gyors felderítése is. A konspiratív működés tartalmi eleme nem csak a bűnelkövetés időpontjában, a bűnelkövetés véghezvitelekor értékelendő, hanem ebbe a kritériumba beletartozik a már leleplezett cselekmény bizonyításának is a nehézsége. Ez a tartalmi elem álláspontja szerint egyértelműen hiányzik, hiszen a bizonyítás a leleplezést követően meglehetősen egyszerűen és sematikusán elvégezhető volt.

[48] Mindezekre figyelemmel kérte, hogy a másodfokú bíróság a bünszervezeti megállapítást alapos vizsgálat után vesse el és a büntetés kiszabása során mellőzze. Annak nem látta akadályát, hogy a bünszervezetben elkövetés helyett más társas bűnelkövetési minősítést alkalmazzon a bíróság.

[49] Abban az esetben, ha érvelését nem osztja az ítéltábla, a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[50] Ennek indokolása körében utalt rá, hogy az enyhítő körülményeket az elsőfokú bíróság nagyjából felsorolta és figyelembe vette, azonban megítélése szerint nem tulajdonított kellő súlyt és nyomatékot a rendkívüli időmúlásnak. A cselekmények elkövetésétől napjainkig 11-12 év telt el, amely meghaladja a cselekmények elévülési idejének kétszeresét. Töretlen a bírói gyakorlat abban, utalva a Kúria 56. számú BK véleményére, hogy az ilyen rendkívüli időmúlás nagy nyomatékú enyhítő körülmény.

[51] Az is megállapítható, hogy az eljárás elhúzódása nem a terheltek és nem Terhelt2 II. r. vádlott magatartásának a következménye. A szankció időszerűsége fontos jogpolitikai követelmény, mert a büntetés elkerülhetetlensége, illetve annak közeli időpontja a cselekményhez rendkívüli visszatartó erővel bír. Rögzíthető, hogy az eljárás alá vont és első fokon elmarasztalt Terhelt2 II. r. terhelt személyi körülményei részben az időmúlásnak köszönhetően olyan mértékben megváltoztak, amelynek a kiszabott büntetésben is tükröződnie kell. Védence már hosszabb idő óta szakmájában dolgozik, munkát végez, jövedelméből segíti családját, ellene jelenleg sehol, semmilyen büntetőeljárás nem folyik, ami csak részben lehet jelen büntetőeljárás következménye, nagyjából az önkéntes jogkövetés eredménye. A rendkívüli időmúlás és védenca személyi körülményeinek kedvező változása alapot ad arra a következtetésre, hogy a korábbi büntetése, illetve jelen büntetőeljárás már elérte a speciális prevenciót.

[52] A X. r. vádlott védője a jogorvoslati kérelem írásbeli indokolásában a bejelentett fellebbezést és annak irányultságát is fenntartotta.

[53] Kifogásolta, hogy védenca vonatkozásában a felbujtói elkövetői alakzat az ügyészi vádbeszédben merült fel először, amelyet megelőzően védencét éveken keresztül bűnsegédként gyanúsították és vádolták, amelynek alapján a bűnsegédkénti elkövetés tényállási elemeit, azaz a bűncselekmény elkövetéséhez való szándékos segítségnyújtást próbálta bizonyítani minden eljáró hatóság. Ehhez képest, felbujtóként, a másokat bűncselekmény elkövetésére történő rábírás kellett volna bizonyítani, amely nem történt meg. Álláspontja szerint a X. r. vádlott vonatkozásában nem került bizonyításra az, hogy ő bárkit is rábírt volna bűncselekmény elkövetésére, erre vonatkozóan nem történt semmilyen bizonyítás. Az a tény önmagában kevés, hogy védenca és néhány más vádlott ismerik egymást akár Romániából, akár Németországból, akár Magyarországról.

[54] Az ítélet 87. pontjában rögzítettek vonatkozásában utalt arra, hogy védenca ez alapján semmilyen konkrét bűncselekménnyel nem hozható összefüggésbe, az ítélet csak általánosságokat fogalmaz meg vele kapcsolatban, amelyekből inkább segítő tevékenységről, mint felbujtói, rábíró magatartásról van szó.

[55] Hivatkozott arra, hogy az ítélet 207. pontjában az szerepel, hogy a X. r. vádlott által biztosított technikai eszközök segítségével követett el Személy1 valamiféle adatszerző tevékenységet, amely szintén nem felbujtói magatartás, továbbá védenca pontos szerepe itt sem derült ki.

[56] Az ítélet 208-222. pontjáig tartó részében is több helyen van feltüntetve a X. r. vádlott, azonban a tevékenysége pontosan itt sem került feltárássra, azon kívül, hogy segített lakást bérelni Személy1 részére.

[57] A 209. pont szerinti megbízás és technikai eszközök biztosítása is csak állításként szerepel, amelyet semmilyen bizonyíték sem támaszt alá.

[58] Mindezek alapján összefoglalva az állapítható meg az álláspontja szerint, hogy a X. r. vádlott felbujtói mivoltát és erre figyelemmel a bűncselekmény elkövetését semmilyen konkrét bizonyíték nem erősíti meg.

[59] Kifejtette, hogy a vádlotti vallomások alapján az is megállapítható, hogy védencét a legtöbbben nem is ismerték a vádlottak közül, nincsenek olyan konkrét nyilatkozatok, amely egyértelműen megállapíthatóvá tennék a X. r. vádlott bűnösségét. TANÚ1 vallomását, aki egyébként ismert román bűnöző, pedig nem lehetett volna figyelembe venni, az csak negatív hangulatkeltésre szolgált a védece ellen, az ő személyes meghallgatása pedig nem történt meg, mert a törvényszék szerint a felkutatása az eljárást jelentősen elhúzta volna.

[60] Ugyancsak vitatta a bűnszervezetben történt elkövetés megállapítását, mert önmagában az a tény, hogy a vádlottak közül néhányan ismerik egymást, vagy akár az, hogy néhányan közösen követtek el valamilyen cselekményt, még nem alapozza meg a bűnszervezetben történő elkövetés szigorú kritériumait, konkrét tények pedig, jelesül, hogy kinek mi volt a feladata, ki, kivel, miben egyezett meg, milyen konkrét bűncselekmény elkövetésében egyeztek meg egymással, mikor történt az ilyen megállapodás, ki volt a szervezet vezetője, nem állnak rendelkezésre. Furcsállta, hogy a bűnszervezet vezetésével vádolt Terhelt1 I. r. vádlott bűnsegédként került megvádolásra.

[61] A hierarchikus és konspiratív működésre vonatkozóan sem látott semmilyen lefolytatott bizonyítást, érvelése szerint az csupán azon alapul, hogy a felek egy része ismeri egymást. Ezen túlmenően a X. r. vádlott tevékenysége nem felel meg a bűnszervezet ismérveként megkívánt „hosszabb idő” feltételének sem.

[62] A bűnszervezetben való elkövetés megállapíthatóságával kapcsolatban hivatkozott eseti döntésekre, melyek megállapításait figyelembe véve álláspontja szerint védece tudata a terhére rótt két hónap alatt egyáltalán nem fogta át a bűnszervezet tárgyi ismérveit, és egyáltalán nem kívánta megvalósítani szervezeti célként a megjelölt időtartamú büntetést maga után vonó cselekedetek elkövetését, ezért nem tudott sem bűnsegédletet nyújtani, sem felbujtói magatartást tanúsítani egy általa nem ismert célú és nem ismert tevékenységű „szervezet” működéséhez.

[63] A fentiek alapján elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, Terhelt10 X. r. vádlottat, a terhére rótt bűncselekmény elkövetésének a vádja alól mentse fel, tekintettel arra, hogy a vádlott nem követett el bűncselekményeket, illetve arra, hogy a bűncselekmények elkövetését a vádhatóság nem tudta kellően, minden kétséget kizáróan bizonyítani és megalapozni.

[64] Abban az esetben, amennyiben az ítéltábla mégis megállapítaná a vádlott bűnösségét, mellőzze a bűnszervezetben történő elkövetés megállapítását, annak a bizonyítatlansága és a megalapozatlansága okán.

[65] Az enyhítésre irányulóan pedig kérte, hogy az ítéltábla enyhítő körülményként vegye figyelembe az elkövetés óta eltelt rendkívül hosszú időmúlást, amely nem a vádlottnak

róható fel, továbbá azt, hogy a vádlott egy kiskorú gyermek neveléséhez, tartásához járul hozzá, továbbá azt is, hogy a vádlott rövid ideig végezte a vád tárgyává tett cselekményeket és törvénytisztelő életmódot folytat külföldön.

[66] A nyilvános ülésen a védők a jogorvoslati kérelem írásbeli indokolásában foglaltakat fenntartották, a bünszervezetben történt elkövetésre vonatkozó, valamint az enyhítés körében kifejtett érveket hangsúlyozták ismételten.

[67] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, amely az alábbi eredményre vezetett.

[68] A védelmi jogorvoslati kérelmek egyrészt a vádlottak felmentésére irányultak, másrészt minden fellebbezéssel érintett fél vitatta a bünszervezetben elkövetést, mint büntetéskiszabási körülményt, ezért az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján – az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással teljes terjedelmében felülbírálta.

[69] A felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére. A Be. 590. § (7) bekezdés alapján az ítéltábla hivatalból felülbírálta a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálatra tartozó rendelkezéseket is.

[70] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta.

[71] Nem történt sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt], sem olyan relatív eljárási szabálysértés [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés], amely az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna, ilyen okra a védők sem hivatkoztak.

[72] Az elsőfokú bíróság a Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben értékelte, mérlegelése eredményéről számot adott.

[73] Az ítélet személyi része körében tett megállapítások a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjára figyelemmel a tényállásnak nem részei, ezért azok még korlátozott fellebbezés esetén is helyesbíthetők, a Be. 453. § (1) és (6) bekezdése alapján pedig, ha a határozat elírást vagy számítási hibát tartalmaz, az szintén korrigálható.

[74] A vádlottak személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket a másodfokú bíróság a következők szerint pontosítja a 129. számú tárgyalási jegyzőkönyv és az elsőfokú bírósági iratban 5-I. szám alatt lévő bűnügyi nyilvántartás adatai alapján:

[75] Terhelt2 II. r. vádlott egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

[76] Az [53] bekezdésben megjelölt ítélet alapját képező bűncselekmények elkövetési idejeként 2005. április 29. napját tünteti fel.

[77] Terhelt2 II. r. vádlottat az ítéletben feltüntetett elítélését megelőzően a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság a 2001. március 20. napján kelt 5.B.IV.916/2000/39. számú, a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 28.Bf.6849/2001/17. számú, 2001. június 22. napján jogerőre emelkedett ítéletével bűnsegédként elkövetett lopás büntettének kísérlete és közokirat-hamisítás büntette miatt 3 év börtönbüntetésre és a Magyar Köztársaság területéről 5 évi kiutasításra ítélte. E büntetéséből 2002. május 7. napján bocsátották feltételes szabadságra, mely 2003. május 6. napján járt le. A büntetést 2003. február 6. napján töltötte ki.

[78] Terhelt2 II. r. és Terhelt10 X. r. vádlottal szemben más büntetőeljárás nincs folyamatban.

[79] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéltábla megalapozottnak találta, az nem szenvedett a Be. 592. § (1) bekezdésében meghatározott egyik megalapozatlansági hibában sem, mindössze néhány ponton tartalmazott elírást, illetve számítási hibát, melyet a másodfokú bíróság helyes számítással, illetve az elírás korrigálásával a következők szerint helyesbített:

[80] A 4. tényállási pont [119] bekezdésében 18 darab különböző bankkártyát jelöl meg.

[81] A 8. tényállás [148] bekezdés 9. pontjában helyesen Terhelt4 korábbi VI. r. vádlottat tünteti fel elkövetőként, a 10. pontnál pedig az elkövetőt ismeretlenként jelöli meg, a 14. pontnál 3.465.000 forintra helyesbíti annak a kárnak az összegét, mellyel a bűncselekmény elkövetése fenyegetett.

[82] A 8/a. tényállás [152] bekezdésében a Bank1 sérelmére okozott kár összegét 4.690.000 forintra helyesbíti és 820.000 forintban jelöli meg annak a kárnak az összegét, melyet a bűncselekmény elkövetése fenyegetett.

[83] A 8/b. tényállás [156] bekezdésében a Bank1 sérelmére okozott kár összegeként 2.100.000 forintot tüntet fel.

[84] A 14. tényállás [186] bekezdésében 17 különböző számú bankkártyát jelöl meg.

[85] A 23. tényállás [231] bekezdésében az okozott kár okozott kár összegét 3.927.000 forintra helyesbíti és 470.000 forintban jelöli meg annak a kárnak az összegét, melyet a bűncselekmény elkövetése fenyegetett.

[86] A 23. tényállás [232] bekezdésében az I. és II. r. vádlottnak átadott összeget 7.279.000 forintra pontosítja.

[87] A 24. tényállás [234] bekezdésében az Bank2nak okozott kár összege helyesen 100.000 forint.

[88] A 24. tényállás [235] bekezdésében az I. és II. r. vádlottnak átadott összeget 2.470.000 forintban jelöli meg.

[89] Az így helyesbített tényállás minden tekintetben megalapozottá vált és a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[90] A törvényszék a vád tárgyává tett cselekmények elbírálásához szükséges bizonyítást a korábbi hatályon kívül helyező végzésben írtak szem előtt tartásával lefolytatta, és valamennyi bizonyítékot értékelési körébe vonta. Eljárása során szigorúan ügyelt arra, hogy a hatályon kívül helyező végzésben előírtakat végrehajtsa, a leírt szempontokat kövesse, a kifogásolt hibákat kiküszöbölje.

[91] A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett. Ismertette a vádlottak vallomásait, védekezésüket, azokkal érdemben foglalkozott, értékelte a tanúvallomásokat, a beszerzett és ismertetett okirati bizonyítékokat, egyenként és egymással összevetve is. Részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékot és miért fogadott el, másokat mely okból és miért vetett el. Indokolásában logikai hiba nem volt.

[92] A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A mérlegelő tevékenység az elsőfokú bíróság feladata, mely köteles az indokolásban számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni, hogy az megfelelt-e a törvényi előírásoknak, a logika szabályainak és teljes körű volt-e. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét akkor teljesíti, ha az ítélet indokolásából nyomon követhető, hogy melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett. A törvényen alapuló, irányadó gyakorlat értelmében megalapozott elsőfokú tényállás és az indokolási kötelezettség teljesítése esetén nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére.

[93] A védők a fellebbezések indokolása során ugyan utaltak arra, hogy álláspontjuk szerint védenek cselekvősége nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást, azonban e körben az elsőfokú eljárásban előadottakhoz képest új körülményeket, tényeket és bizonyítékokat nem hoztak fel. A vádlottak védekezését, a védelmi hivatkozások az csakúgy, mint az összes rendelkezésre álló bizonyítékot, a törvényszék alapos vizsgálatnak vetette alá és mindenre kiterjedően indokát adta, hogy az azokban felvetettek miért nem foghattak helyt. A X. r. vádlott védője által külön nevesített TANÚ tanú vallomását egyébként, mivel azzal kapcsolatban az elsőfokú bíróságnak is voltak aggályai, csak annyiban fogadta el, melyet más bizonyítékok is alátámasztottak, nem ez volt a döntő érv a X. r. vádlott cselekvősége megállapítását illetően.

[94] Figyelemmel tehát arra, hogy a bizonyítékok értékelése a logika szabályainak megfelelt és azok egymást kiegészítették, illetve alátámasztották, a mérlegelést támadó védői jogorvoslati kérelmeket az ítéltábla nem találta alaposnak.

[95] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által a fentiek szerint pontosított tényállást alapul véve az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a fellebbezéssel érintett vádlottak bűnösségére, a cselekmények minősítése is csaknem valamennyi esetben törvényes. A törvényszéknek a bűncselekmények minősítése kapcsán kifejtett rendezőelvével, álláspontjával az ítéltábla is mindenben egyetértett, azt megismételni nem kívánja, ezért csak azon cselekmények tekintetében bocsátkozik részletesebb indokolásba, ahol eltérés mutatkozik.

[96] A törvényszék a cselekmények elbírálása során a II. és X. r. vádlott tekintetében az elkövetéskori Btk-t, az 1978. évi IV. törvényt alkalmazta, arra figyelemmel, hogy esetükben a bünszervezetben elkövetés mindkét jogszabály szerinti megállapítható, így az elbíráláskori törvény rendelkezései sem kedvezőbbek, sőt az elkövetéskori büntető törvény alkalmazása számukra a kedvezőbb. Az elsőfokú bíróság ezen érvelését a másodfokú bíróság osztotta, mint ahogyan a bünszervezetben történt elkövetés megállapítását is, melynek a büntetékiszabási körülmények körében indokát adja majd, de a bűncselekmények minősítése kapcsán azért szükséges eljárásban az erre való hivatkozás, hogy azok helyességére következtetni lehessen.

[97] A bünszervezetben történt elkövetés megállapítása miatt szükséges még arra is utalni, hogy a bünszervezet nem felelősséget alapító, hanem azt fokozó dogmatikai kategória, ezért az elkövető tettesi vagy részesi minőségét bünszervezetben elkövetés esetén is minden esetben meg kell állapítani. Ezen túlmenően fontos kiemelni, hogy a bünszervezet nem hoz létre törvényi egységet a szervezet keretében elkövetett ugyanolyan bűncselekmények között, ellenben, ha a folytatólágosság feltételei fennállnak, a folytatólágos és a bünszervezeti elkövetés egymás mellett megállapíthatók (4/2007. BK vélemény). Mindezekre tekintettel helyesen járt el a törvényszék, amikor a folytatólágosság kérdéséről és az elkövetési, illetve elkövetői alakzatoknak a megállapításáról is rendelkezett a vádlottak által elkövetett bűncselekmények vonatkozásában.

[98] Mindezen szempontok alapján Terhelt2 II. r. vádlott esetében a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés büntettének 125 rendbeliként történt minősítése helyes volt, figyelemmel azonban arra, hogy a 24. tényállási pont [234] bekezdés 3. pontjában történt helyesbítés, mely szerint az Sértett1 sértett sérelmére okozott kár 100.000 forint volt és nem 150.000, míg egyebekben 100.000 forint kár fenyegetett, a cselekmény minősítése e körben megváltoztatásra szorult. E bűncselekmény törvényes minősítése az 1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés b) pontja szerinti bűncselekmény, mely befejezett. E minősítésváltoztatásra tekintettel a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő cselekmények számát eggyel növelni kellett 67 esetre, míg a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő cselekményekét eggyel csökkenteni 44 esetre, s mivel e cselekmény befejezett és nem kísérlet volt, ez a kísérleti szakban maradtak cselekmények számát is eggyel csökkentette.

[99] A közokirat-hamisítás büntette vonatkozásában mind a cselekmény, mind a vádlott elkövetői minőségének megállapításával egyetértett az ítéltábla és helyes volt az egyéb elkövetői alakzatok minősítése is.

[100] A X. r. vádlott esetében az elkövetői minőség annyiban igényelt változtatást, mint amelyre az indokolás során az elsőfokú bíróság is utalt, mégpedig a tekintetben, hogy a 19. tényállási pontban megvalósított készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának előkészülete vétsége esetében a bűncselekményt tettesként és nem társtettesként valósította meg. A valamely bűncselekmény törvényi tényállásába - jellegénél fogva, miután azt szükségszerűen megelőzi - még nem illeszkedő, de külön rendelkezéssel mégis büntetendővé tett cselekmény előkészületi magatartásainak megvalósítója kizárólagosan önálló tettes lehet. Ezekben az esetekben nem állapítható meg társtettesi, felbujtói és bűnségédi elkövetői alakzat sem, függetlenül attól, hogy egyébként az elkövető az elkövetés céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, az elkövetésre felhív, ajánlkozik, vállalkozik vagy esetlegesen a közös elkövetésben megállapodik, illetőleg ezen magatartások közül egyet, többet vagy valamennyit tanúsítja (BH.32/2020.).

[101] A X. r. vádlott védője utalt rá a védőbeszédében, hogy furcsállta azon körülményt, hogy a X. r. vádlottat bűnségédként vádolta az ügyészség a cselekmények elkövetésével és csak az eljárás végén az ügyészi perbeszédben változtatta meg azt felbujtói minőségre, holott a bizonyítás végig nem erre folyt. A másodfokú bíróság e felvetéssel kapcsolatban rögzíti, hogy a bíróságot az eljárás során a vádirati tényállás köti, a vádlott abban rögzített cselekvőségére folytat le bizonyítást, a jelen eljárásban is ezt tisztázta. A vádirati minősítés egyébként sem a cselekmények, sem az elkövetői alakzatok tekintetében nem köti, arra az általa megállapított tényállásból von le következtetést, melyet a X. r. vádlott esetében is megtett és ez alapján helyesen a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélések tekintetében a szerepét a cselekmények elkövetésére való rábírásban látta, s jelölte meg őt felbujtóként. Mindennek a védekezéshez való jog gyakorlására sem volt kihatása, hiszen a vád tárgyává tett cselekvőség érdemét és a tettesi cselekmény minősítését mindez alapjaiban nem érintette.

[102] A Btk. 80. § (1) bekezdése értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[103] A büntetés kiszabását befolyásoló körülmények közül a másodfokú bíróság részletesebben a bünszervezetben történt elkövetéssel kíván foglalkozni, figyelemmel arra, hogy a védelmi fellebbezések egyöntetűen támadták a bünszervezetben történt elkövetés megállapítását és ennek függvényében nem értettek egyet az ehhez kapcsolódó jogkövetkezményekkel sem. Az elsőfokú bíróság e bünteteskiszabás során értékelendő körülmény megállapíthatóságát körütekintően vizsgálta és messzemenőig indokát adta annak, hogy azt akár az új, akár a régi Btk. szerinti szabályozás alapján miért látta megvalósultnak. Indokait az ítéltábla is osztotta, de a jogorvoslati kérelmekben megfogalmazott érvelések, illetve az alkalmazott Btk. helyes megválasztásának kérdése miatt szükséges volt ezt a másodfokú bíróságnak is górcső alá venni.

[104] A bűnszervezetben történt elkövetés objektív és szubjektív elemeinek vizsgálatát megelőzően rögzíti az ítéltábla a II. r. vádlottat érintően, hogy jelen ügyben nem lehet figyelembe venni azt, hogy a Karlsruhei Tartományi Bíróság az ítéletében a terheltek által megvalósított ugyanilyen bűncselekmények esetében bűnszövetségben történt elkövetést állapított meg, s utal arra is, hogy az eljárás során az is kellő mértékben tisztázásra került, hogy a megjelölt külföldi ítélet és a jelen eljárás alapját képező cselekmények nem fedik egymást.

[105] A büntetőjogi felelősség önálló elbírálásának elvéből fakadóan a vádlottak büntetőjogi felelőssége mindig az adott ügyben, az abban rendelkezésre álló bizonyítékok alapján és az e bizonyítékokra figyelemmel megállapítható tényállásból kiindulva vizsgálendő. A vádlottak terhére rótt bűncselekményekre a magyar jog szabályait kell alkalmazni, és az e szabályozás szerinti feltételeket kell megvizsgálni és értékelni, annak rögzítésekor, hogy bűnszövetség vagy bűnszervezet keretei között történt-e az elkövetés. Annak, hogy a német jogban hogyan történik a csoportos bűnelkövetés szabályozása jelen ügyben nincs jelentősége, figyelemmel arra is, hogy e szabályozások nem feltétlenül fedik le egymást, másrészt az ott rendelkezésre álló bizonyítékok, az azok alapján megállapítható tények szükségszerűen eltérnek a jelen ügyben rendelkezésekre állóktól.

[106] A bűncselekmények elkövetésekor hatályban lévő definíció szerint a bűnszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése (1978. évi IV. törvény 137. § 8. pontja).

[107] A vádlottak által elkövetett bűncselekmények megismételt eljárásban történő elbírálásának idejére megváltozott a bűnszervezet törvényi fogalma. Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a módosította a bűnszervezet fogalmát. E szerint a bűnszervezet legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése (Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pont). A Btk. fenti módosítása 2019. július 10. napján lépett hatályba.

[108] A korábbi és a jelenleg hatályos fogalommeghatározás összevetéséből egyértelműen kiviláglik, hogy a korábbi definícióhoz képest az újabb tényállás két új elemet tartalmaz. Egyfelől a „hierarchikus szervezettséget”, másfelől a „konspiratív működést”. Ebből megállapítható, hogy az újabb fogalmi elemek meghatározása következtében szigorúbb feltételekhez kötötté vált a bűnszervezet megállapítása, mert immár a konspiratív működést és a hierarchikus szervezettséget is megkívánja a törvényhozó, ezért e fogalmi elemek hiánya esetén felmerül a Btk. 2. § (2) bekezdése szerinti enyhébb büntető törvény alkalmazásának a lehetősége, így az új fogalom meghatározás vizsgálata elengedhetetlen.

[109] E két fogalom értelmezése és a bűnszervezet tárgyi ismérvei kapcsán tekintettel kellett lenni arra is, hogy a 4/2005. Büntető Jogegységi Határozatban rögzítettek szerint a bűnszervezet jogkövetkezményei csak akkor alkalmazhatók, ha az elkövető tudata a bűnszervezet törvényben meghatározott tárgyi ismérveit átfogta, ezért az ítéltábla az egyes feltételek vizsgálata során e szempontra is kitér.

[110] A védelmi fellebbezésekben felhozott érvek e két új fogalom taglalása során egyrészt a hierarchikus szervezettség és konspiráció szavak nyelvtani értelmezéséből indultak ki, másrészt hivatkoztak a módosító törvény miniszteri indokolásában foglaltakra is.

[111] A Kúria a 2019. október 10. napján megtartott tanácselnöki értekezletén vizsgálta az új törvényi fogalmat és alábbi következtetésre jutott. A Btk. nem tartalmaz törvényi értelmezést a „hierarchikusan szervezett” és „konspiratíván működő” fogalmi elemekhez, ezért annak értelmezése a jogalkalmazó feladata. A jogalkalmazó alkotmányos kötelezettségének eleget téve az értelmezéskor figyelembe veszi a jogszabályhoz fűzött indokolást, azonban annak kötőereje nincs, az nem anyagi jogszabály, így az csak az egyes fogalmi elemek tartalmának megállapításához adhat értelmezési segítséget. A bíróság feladata minden ügyben annak eldöntése, hogy megállapítható-e adott tényállás alapján a bünszervezetben elkövetés, e tekintetben pedig mindig az alanyi oldal vizsgálata a lényeges, amely szerint a terheltnek tudnia kell, hogy azt a bűncselekményt, aminek az elkövetője, bünszervezetben valósítják meg. A jogszabályi változás nem jelenti feltétlen a bünszervezet fogalmának jogalkalmazói újragondolását, mivel a hierarchikus szervezettség nem feltételezi valamennyi bünszervezetben résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. Ha olyan adat áll rendelkezésre, amely akár egy résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozik a feladatok megosztása során, akkor e körülmény olyan alá-fölrendeltséget jelentő személykapcsolatnak tekinthető, amely megalapozhatja a bünszervezet megállapítását az új fogalom szerint is. A csoport konspiratív működése lényegében a korábbi fogalom összehangolt működésének feleltethető meg, amennyiben az a külvilág elől rejtve valósul meg, de nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi.

[112] A hierarchikus szervezettség esetében a Kúria által hivatkozottak alapján tehát nem követelhető meg szigorú alá-fölé rendeltségen alapuló struktúra, továbbá az sem, hogy a szervezeten belül a résztvevők formálisan meghatározott –állandó- szereppel rendelkezzenek, az azonban igen, hogy a bűncselekmények elkövetéséhez kapcsolódóan a feladatok kiosztására és végrehajtásuk rendjének meghatározására a struktúrán belül szervezetten és ne ad hoc módon kerüljön sor. Ehhez nyilvánvalóan az szükséges, hogy a szervezeten belül legalább egy kiemelt szerepet betöltő személy legyen, de az nem feltétel, hogy valamennyi elkövető egymással hierarchiában álljon.

[113] E szempontokat vizsgálva a jelen ügyben rögzíthető, hogy Terhelt2 II. r. vádlott ilyen, a szervezetet irányító, szervező szerepet töltött be. Az adatszerzéseket, azok feldolgozását, az utazásokat szervezte, azokat anyagilag finanszírozta, autókat bérléséről az elkövetéshez szükséges technikai feltételekről gondoskodott, részt vett a feladatok megosztásának meghatározásában és a végrehajtás felügyeletében, illetve a haszon is az ő szintjén realizálódott, a felvett pénzekkel ugyanis a hamis bankkártyák és a készpénzfelvételi bizonylatok leadásával egyidejűleg a pénzt felvevőknek el kellett számolniuk, a külföldről érkezett utalások is az irányítóhoz kerültek és a munkatelefonokat is felé kellett leadni. E körben a döntéshozói és végrehajtói szint elkülönültsége tetten érhető. Olyan előírást pedig a törvény továbbra sem tartalmaz, hogy a hierarchiának ezen túl is több szinten kellene megvalósulnia, ahogyan nem normatív követelmény a katonai jellegű parancsuralmi rendszer, az ellentmondás lehetőségének kizártsága sem.

[114] Ami a II. r. vádlott tudattartalmát illeti, e körben a II. r. vádlott nyilván tisztában volt a saját irányító szerepével, bár ő azt testvéréhez hasonlóan Személy2 volt XII. r. vádlottra igyekezett hárítani, amely védekezését az elsőfokú bíróság a további vádlottak I. és II. r. vádlottat terhelő vallomásai alapján nem fogadott el. Az V., VI. és XIII. r. vádlottak nyilatkozataiból is az derült ki, hogy annak tudatában vettek részt az elkövetésben, hogy tisztában voltak az I. és II. r. vádlott vezető, szervező szerepével, rájuk főnökként tekintettek és a tőlük kapott utasításokat hajtották végre az általuk meghatározott rend szerint, vagyis alanyi oldalról megközelítve is megállapítható a „hierarchikusan szervezett” jelleg, annak felismerése.

[115] A „konspiratíván működő” fogalmi elem valójában az összehangoltság magasabb foka, a hatékony elkövetés feltételeinek a háttérben, akár a végrehajtók tevékenységétől függetlenül történő megteremtése. Megállapításához kétségtelenül szükséges a szervezeten belüli összehangoltság, amely jelenti egyrészt azt, hogy az elkövetők erősítik egymás szándékát a bűncselekmény bünszervezetben, közösen történő megvalósítására, de azt is, hogy csak olyan szervezeti működés minősíthető bünszervezetnek, amely tevékenységének leplezésére, illetve titkolására is törekszik, azzal a megkötéssel, hogy ez nem jelent a szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem, ahogy arra korábban már utalás történt, az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi.

[116] Az összehangoltságot jelen esetben a bűncselekmények végrehajtásának a módja jól példázza, figyelemmel arra, hogy az egyes vádlotti cselekvőségek, a nekik adott részfeladatok egymást kiegészítő jellegűek voltak, egymásra épültek és a célzott bűncselekmények megvalósulása több lépcsőből álló láncolatos tevékenységet feltételezett, mellyel a vádlottak is tisztában voltak, hiszen tudták azt, hogy az egyes elkövetési fázisok hogyan épülnek egymásra és milyen műveletek, tevékenységek szükségesek ahhoz, hogy a cselekménysor végén a célzott anyagi haszon megjelenjen és valamennyien tisztában voltak a szervezet határokon átívelő jellegével is, illetve azzal, hogy az milyen összehangoltságot, szervezést igényelt.

[117] Az kétségtelen, hogy minden bűnözésnek alapvető jellemvonása a cselekmény titkolására való törekvés, azonban jelen esetben nem csak egy erre irányuló általános törekvés, hanem kifejezetten ezt célzó, konkrét, szervezett intézkedések is megfigyelhetők, melyek a cselekmény eltitkolásának egy magasabb fokát valósítják meg. Ekként a cselekmény, akár a külső, akár a belső konspiráció szempontjából vizsgálva, a bünszervezet megvalósulására enged következtetést.

[118] A külső konspiráció érdekében tett leplező magatartások a bűnös tevékenység hatóság előli eltitkolását szolgálják. Ennek megvalósulása jelen esetben azon tények alapján, melyet az elsőfokú bíróság is részletesen felsorolt, hogy maguk mellé rendőröket állítottak, olcsó, eldobható munkatelefonokat használtak, amit az egyes munkák után vissza kellett adni, hamis okmánnyal titkos műhelyt tartottak fenn, kétséget kizáróan megállapítható.

[119] A belső konspiráció pedig azt a célt szolgálja, hogy a bünszervezetben résztvevők a szervezeten belül ne ismerjék a többi résztvevő pontos feladatkörét, ne rendelkezzenek róla teljes körű információval, hogy egy esetleges lebukás esetén az adott személy ne rántsa magával a teljes elkövetői kört. E belső konspiráció feltételei jelen ügyre vonatkoztatva

szintén adottak, mert bár kétségtelen, hogy néhány vádlott felületesen ismerte egymást, és vettek is részt közösen valamely elkövetési fázisban, de az is igaz, hogy a végrehajtásban résztvevők a teljes végrehajtói kört nem ismerték, azokat a tényállásból kitűnően is az irányítók időnként váltogatták és úgy szervezték az egyes elkövetési feladatokat, hogy a végrehajtók között minél kevesebb érintkezési lehetőség legyen és ne lássanak rá pontosan egymás tevékenységére. Erre jellemző példa, hogy több vádlott is tudott arról, hogy a tevékenységük segítésére rendőröket szerveztek be, akik kísérték őket a pénzfelvételek során így pl. XI. r. vádlott, de azt senki nem tudta megmondani, hogy e szervezést ki végezte, nem tudtak arról sem, hogy a pénz, azon túlmenően, hogy azzal az I. és II. r. vádlottak irányába el kellett számolni, közöttük milyen módon került felosztásra, kihez került, mi lett a sorsa, a végrehajtói feladatokat ellátók a rájuk bízott munka elvégzése után díjazást kaptak. A műhelyt is titokban tartották a testvérek a többiek elől, melyet kifejezetten erre a célra bérelt más nevére szóló hamis okmány használatával a II. r. vádlott. Mindezen körülmények alapján a szervezet konspiratív működését is megállapíthatónak látta a másodfokú bíróság és azt is, hogy azzal a II. r. vádlott is tisztában volt, hiszen a szervezeten belüli tevékenységeket a testvérével úgy szervezte, hogy a külvilág elől rejtve maradjanak és az is kétségtelen, hogy a további vádlottaknak egymás tevékenységére nem volt pontos rálátása.

[120] A bűnszervezet fogalmának e két új elemét megvizsgálva tehát rögzíthető, hogy azok a jelen ügyben megállapíthatók, ezáltal a Btk. 2. § (2) bekezdése alkalmazásának a II. r. vádlott vonatkozásában ennek hiányára alaptalán nem volt helye.

[121] Egyetértett a másodfokú bíróság azzal is, hogy a bűnszervezet egyéb törvényi kritériumai is megvalósultak, e tárgyi sajátosságokat a II. r. vádlott felismerte, a bűnszervezetben elkövetésre való következtetés levonása helytálló volt az elsőfokú bíróság részéről. Ezeket górcső alá véve az alábbiakat lehet megállapítani:

[122] A három vagy több személyből álló csoport, mint objektív fogalmi elem léte tekintetében nem annak van jelentősége, hogy ki hány embert ismert, hanem annak, hogy a bűnszervezetben történő megvalósítás felismeréséhez azzal kell tisztában lennie a vádlottaknak, hogy a korábbiakban jellemzett szervezetben rajtuk kívül még legalább két ember működik együtt azért, hogy a célzott bűncselekmények megvalósuljanak. A vádlottak valamennyien, így a II. r. vádlott is ismerte a rendszer működését, így azt is, hogy ahhoz minimum hány ember egymást segítő tevékenységére van szükség, tehát e tényállási elemet a tudata átfogta.

[123] A hosszabb időre szervezettség sem lehet vitatott, hiszen abból a tényből, hogy a bűncselekmények 2009-től 2011-ig terjedő időszakot ölelték fel, figyelemmel azok jellegére és az elkövetett bűncselekmények nagy számára is, látszik, hogy nem alkalmoszerű elkövetésekről volt szó, és ennek az ismeretnek a II. r. vádlott is birtokában volt, hiszen azért vállalkozott a bűncselekményekben való részvételre, mert ettől anyagi hasznot, a megélhetése hosszabb távon történő biztosítását remélte, mint ahogy az egyébként meg is valósult. Nincs ténybeli alap annak feltételezésére, hogy a bűnszervezet működése időben limitált lett volna. Ellenkezőleg. A megállapított tényekből az a következtetés vonható le, hogy a terheltek szándéka a határozatlan időre szervezett keretek közötti tartós működésre irányult.

[124] Ami pedig a szervezet célját, nevezetesen az öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetését illeti, utalni kell rá, hogy e körben az elkövetőnek a büntetési tételekkel tisztában lennie nem kell, de a bűnösségi elvből következően a tudatának át kell fognia azt, hogy a bűnszervezet célja súlyos bűncselekmények elkövetése. A II. r. vádlott tudata azt kétségtelenül átfogta, hogy a cél a minél több bankkártya adatának megszerzése és ennek folyamánként a minél több bűncselekmény elkövetése, illetve a minél több pénz felvétele volt, mely számára is nagyobb anyagi haszonnal kecsegtetett. Erre figyelemmel azonban azzal a következménnyel is számolnia kellett, hogy minél több kárt okoznak a sértetteknek, annál súlyosabb megítélésű lesz a megvalósított bűncselekmény is, mely egyre nagyobb fenyegetettséget hordoz magában. A rendelkezésre álló adatok alapján a II. r. vádlott kétséget kizáróan e körülménybe belenyugodva cselekedett, sőt az sem riasztott vissza, hogy időközben volt olyan külföldi út, ahol a hatóságok felfedték tevékenységüket és bíróság elé került, így a bűnszervezet ezen ismérve is megállapítható volt az esetében.

[125] Ami pedig Terhelt10 X. r. vádlott bűnszervezetben történt elkövetését illeti, aki a 19. és 20. tényállási pontokban rögzített cselekményekben volt érintett és nem a bűnszervezet teljes működési idejére terjedt ki tevékenysége, az ítéltábla a következőket rögzíti:

[126] A 4/2005. Büntető Jogegységi határozat rögzítette, hogy amennyiben bizonyított, hogy a bűncselekményt egy tényleges bűnszervezet működéséhez kapcsolódva, illetve annak keretei között követték el, úgy a végrehajtás körülményeiből - különösen a konkrét magatartás mások megelőző vagy további láncolatos cselekményeit feltételező jellegéből, ezek szükségsszerű és ezért előreláthatóan bekövetkező eseményeiből lehet következtetést vonni arra, hogy az alkalmosszerű tettes (részes) cselekménye megvalósításakor a bűnszervezetben történt elkövetést felismerte.

[127] Az elkövető tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy egy bűnszervezet a törvényi előfeltételek szerint létrejött, hanem arra, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében annak „működéséhez” csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik.

[128] A bűnszervezetben elkövető cselekedhet a szervezet teljes fennállása alatt, időszakosan és eseti jelleggel is; része lehet az összehangolt működést biztosító személyi körnek, de bűnszervezetben elkövető lehet az is, aki csak egy részelemet biztosít a szervezet működéséhez. Így a bűnszervezetben elkövetés megállapítható azzal szemben is, aki - eseti jelleggel - egyetlen cselekményt valósít meg akár tettesként, akár részesként, ha tudata átfogta a bűnszervezet tárgyi ismérveit. Emellett akkor, ha annak feltételei fennállnak, a folytatatlágosságot is meg kell állapítani (BH2019. 259.).

[129] E szempontok alapján tehát a bíróságnak a X. r. vádlott esetében azt kellett mérlegelni, hogy tisztában volt-e a bűnszervezet tárgyi ismérveivel és ennek tudatában csatlakozott ahhoz, illetve cselekedett annak keretében. Erre pedig a végrehajtás körülményeiből és ezek szükségsszerű és előrelátható eseményeiből lehetett következtetést levonni.

[130] Az elsőfokú bíróság által elfogadott és részletesen elemzett korábbi vádlotti és tanúvallomások, híváslista elemzések, okirati bizonyítékok alapján kétséget kizáróan

megállapítható volt, hogy a X. r. vádlott ismerte a Vezetéknevű1 testvéreket, velük kapcsolatban állt, a szervezetet irányító szerepüket illetően is képben volt, kezdetben az adatszerző technikát is ő biztosította számukra, ezen túlmenően pedig a további vádlottakkal való kapcsolatrendszer is feltárássra került. A X. r. vádlott a rendszer működésével, felépítésével, azzal, hogy az egyes részfeladatok egymást kiegészítő jellegűek voltak, egymásra épültek és a célzott bűncselekmények megvalósulása több lépcsőből álló láncolatos tevékenységet feltételezett, ami több ember együttműködő tevékenységét ölelte fel, szintén tudomással bírt. Tudta azt, hogy az egyes elkövetési fázisok hogyan épülnek egymásra és milyen műveletek, tevékenységek szükségesek ahhoz, hogy a cselekménysor végén a célzott anyagi haszon megjelenjen és tisztában volt a szervezet határokon átvelő jellegével is, illetve azzal, hogy az milyen összehangoltságot, szervezést igényelt. Külföldön pedig ugyanilyen cselekményért vádlott társaihoz hasonlóan elítélésre került, a testvérek által irányított szervezethez kapcsolódó munkatelefonok voltak hozzá, illetve embereihez köthetők, a hasonló tevékenységet kifejtő különböző csoportok között a kölcsönös együttműködés megfigyelhető volt. A Személy1 és Személy3 korábbi vádlott-társaknak a X. r. vádlott barátnője által bérelt lakásából az általuk elkövetett bűncselekmény sorozathoz használatos dolgok kerültek elő, de a bankkártyák megírásához szükséges dolgok nem. A Utcanév1 utcai műhelylakásban viszont olyan hamis bankkártyákat találtak, amelyeket a 20. tényállási pontban részletezett valós bankkártyákból klónoztak, amely körülmény ugyancsak illeszkedett a rendszerbe, hiszen a megszerzett adatok kinyerése, a hamis bankkártyák előállítását a testvérek, különösen a II. r. vádlott feladata volt. Figyelemmel arra, hogy Személy1 és Személy3, valamint a Vezetéknevű1 testvérek között semmilyen kapcsolat nem volt feltárható, azok a tényállásban megállapítottak szerint a X. r. vádlott révén kerültek a testvérekhez, ami a bűncselekmény elkövetésében játszott szerepét kétségtelenné teszi. Azzal is tisztában volt, hogy ez nem egy alkalmi csoportosulás, rajta kívül még legalább két ember működik együtt azért, hogy a célzott bűncselekmények megvalósuljanak, illetve a tudata azt is át kellett, hogy fogja, hogy a cél a minél több bankkártya adatának megszerzése és ennek folyamányaként a minél több bűncselekmény elkövetése, illetve a minél több pénz felvétele volt, mely számára is nagyobb anyagi haszonnal kecsegtetett. Erre figyelemmel azonban azzal a következménnyel is számolnia kellett, hogy minél több kárt okoznak a sértetteknek, annál súlyosabb megítélésű lesz a megvalósított bűncselekmény is, mely egyre nagyobb fenyegetettséget hordoz magában. Mindezek alapján a X. r. vádlott bűnszervezetben elkövetői minőségének megállapítása is helytálló volt.

[131] A II. és X. r. vádlottak vonatkozásában a bűnszervezetben történt elkövetés megállapítása meghatározta az alkalmazott Btk-t is. Ennek megválasztása során az elsőfokú bíróság helyes érveléssel döntötte el, hogy a II. és X. r. vádlottak vonatkozásában a terhükre rótt utolsó bűncselekmények elkövetési idején hatályos 1978. évi IV. törvény szabályait kell alkalmazni, mert az új Btk. rendelkezései nem jelentenek kedvezőbb elbírálási lehetőséget a számukra. Az általa e körben kifejtetteket az ítéltábla osztotta, és a megjelölt törvények rendelkezéseit vette figyelembe egyrészt a fentebb megjelöltek szerint a vádlottak terhére rótt bűncselekmények minősítése, másrészt a büntetések kiszabása során.

[132] A törvényszék teljeskörűen számba vette a vádlottak javára és terhére értékelhető büntetést meghatározó tényezőket, azokat mindössze Terhelt2 II. r. vádlott esetében szükséges azzal kiegészíteni, hogy az ő esetében is enyhítő körülményként kellett értékelni az egy kiskorú gyermek tartásáról való gondoskodást. Ezen túlmenően valamennyi vádlott javára figyelembe kellett venni azt is, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetése és a másodfokú határozat

meghozatala között is újabb 17 hónap telt el, mely a koronavírus okozta járványhelyzetnek is betudható.

[133] E vádlottak ellen újabb büntetőeljárás nem indult. Az eltelt igen hosszú időszakban, mely a nekik nem róható fel, elmondható, hogy a családi és egzisztenciális körülményeiket rendezték, jövedelemmel rendelkeznek, kiskorú gyermekeket tartanak el.

[134] Kétségtelen az is, hogy a II. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények száma, jellege bűnözői életvitelre utalt, mely a személyében rejlő társadalomra veszélyességet növelte, s melyre az elsőfokú bíróság is hivatkozott, azonban e körülmények az elbírálás idejére már nem álltak fenn, hiszen a vádlott a fentebb részletezett módon körülményeit rendezte, azok az egzisztenciális problémák, amelyek a bűncselekmények elkövetésére sarkallták őt, megszűntek, illetve megoldásukra más utat választott. Az a fajta fokozottabb társadalomra veszélyesség, mint amelyet a bűnszervezetben történt elkövetés megállapítása feltételezne, a vádlottak esetében már nem áll fenn.

[135] Mindkét vádlott vonatkozásában értékelte az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények között azt is, hogy külföldön olyan szabadságvesztés büntetéseket töltöttek, amelyeket a bűnszervezet működési idején, annak keretében elkövetett bűncselekmények elkövetéséért kaptak, s melyek elviekben egyesíthetők lettek volna a jelen ügygel, és azt is, hogy a halmazati büntetéstől és az összbüntetés lehetőségétől elestek. Ezért ennek további kedvezményként történő figyelembevétele már nem volt lehetséges.

[136] Tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor a II. r. vádlottal, mint visszaesővel szemben szabta ki a szabadságvesztés büntetést, mert a II. r. vádlott a rendelkezésre álló iratok (bűnügyi nyilvántartás adatai és korábbi elítéléseit rögzítő határozatok) alapján többszörös visszaesőnek minősül.

[137] Az 1978. évi IV. törvény 137. § 14. pontja szerint visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, vagy annak végrehajtását részben felfüggesztették, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el.

[138] A 15. pont értelmében különös visszaeső az a visszaeső, aki mindkét alkalommal ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekményt követ el.

[139] A 16. pont alapján többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, vagy annak végrehajtását részben felfüggesztették, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el.

[140] E szabályozás, a II. r. vádlott korábbi elítélései és a jelen ügyben megállapított bűncselekmények elkövetési ideje alapján, figyelemmel arra is, hogy a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a személyi részben feltüntetett ítéletében különös visszaesőként ítélte el,

mely büntetés végrehajtásának befejező napja 2008. január 24. napja volt, a II. r. vádlott többszörös visszaesőnek minősül.

[141] Mindezen körülményeket egybevetve, figyelemmel a tetemes időmúlásra, mely a vádlottaktól függetlenül az eljárás elhúzódását is eredményezte, s melyet tovább növelt az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetése és a másodfokú döntés közötti 17 hónap is, az ítéltábla lehetőséget látott a II. és X. r. vádlottak vonatkozásában a közöttük felállított belső arányosságot is megtartva, a kiszabott szabadságvesztés büntetések enyhítésére. A szabadságvesztés tartamát a II. r. vádlott esetében 4 év, a X. r. vádlott esetében 1 év 6 hónap börtönbüntetésben állapította meg. A X. r. vádlott büntetésének kiszabására az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés c) pontja alapján, enyhítő szakasz alkalmazásával került sor, mert arra a fenti, javára szolgáló körülmények alapot adtak. Figyelemmel arra, hogy a változtatás miatt az e vádlottal szemben alkalmazott szabadságvesztés büntetés mértéke a két évet nem érte el, annak végrehajtási fokozata az 1978. évi IV. törvény 43. § a) pontja alapján börtön, esetében e törvény 45. § (2) bekezdése, az eggyel enyhébb fokozat alkalmazása, a továbbiakban nem érvényesült, ezért az arra történő utalást mellőzni kellett.

[142] A szabadságvesztés büntetést az ítéltábla az 1978. évi IV. törvény rendelkezéseinek megfelelően börtönbüntetésként jelölte meg, s a szabadságvesztés börtön fokozatban történő végrehajtására utalást mellőzte, mert az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetésmegjelölés csak a 2013. július 1. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvény alkalmazása esetén helyes, ugyanis e törvény 35. § (1) bekezdése rendelkezik úgy, hogyha a bíróság szabadságvesztést szab ki, annak végrehajtását fogházban, börtönben vagy fegyházban rendeli végrehajtani, a korábbi Btk. ilyen szabályozást nem tartalmazott. Az 1978. évi IV. törvény 45.§ (1) bekezdése akként rendelkezett, hogy ha a bíróság szabadságvesztést alkalmaz, fegyházat, börtönt vagy fogházat szab ki.

[143] A II. és X. r. vádlottakkal szemben törvényesen alkalmazott kiutasítást is a törvényszék, annak mértéke megfelelően igazodik a szabadságvesztés büntetések tartamához.

[144] Az 1978. év IV. törvény 77/B. § (1) bekezdés a) pontja és a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyoneklobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

[145] Az 1978. év IV. törvény 77/B. § (5) bekezdés a) pontja alapján vagyoneklobzás nem rendelhető el arra a vagyona, amely a büntetőeljárás során érvényesített polgári jogi igény fedezetéül szolgál.

[146] E jogszabályhelyeknek megfelelően az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazott Terhelt2 II. és Terhelt10 X. r. vádlottak vonatkozásában vagyoneklobzás intézkedést, melynek mértékét a tényállásban megállapítottak szerint a részükre juttatott pénzüsszegek alapján állapította meg.

[147] Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság két ponton is korrigálta a II. r. vádlott részére átadott pénzüsszegeket, a 23. és 24. tényállás esetében, ezért a II. r. vádlott

tekintetében az elrendelt vagyonekhozás összegét pontosítani kellett ennek figyelembevételével is, melynek összege így helyesen 26.320.544 forint. Esetében az érvényesített polgári jogi igény tekintetében szerzett vagyona az intézkedés, mint ahogy arra helytállóan az elsőfokú bíróság is utalt, nem terjedt ki.

[148] Az elsőfokú bíróságnak a feltételes szabadságra, és a beszámításra vonatkozó rendelkezése, valamint a polgári jogi igények és a bűnjelek tekintetében hozott döntése is törvényes, a bűnügyi költség összegének a megállapításáról és annak viseléséről is megfelelően rendelkezett.

[149] Az elsőfokú bíróság nem jelölte meg helyesen az ítéletének rendelkező részében a II. r. vádlott Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjában írt utaló szabályra figyelemmel – a Be. 184. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott személyi adatot, a születési helyét, ezért azt az ítéltábla korrigálta.

[150] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt2 II. r. és Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[151] Megállapította az ítéltábla a másodfokú eljárás során a II. r. vádlott kirendelt védőjének díjaként felmerült bűnügyi költséget, valamint a fordítói díjakat a Be. 613. § (1) bekezdése alapján és arról úgy rendelkezett, hogy abból a II. r. vádlott védelmének ellátásával felmerült költséget a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontja szerint az állam viseli, mert a fellebbezése eredményes volt, a vádlotti anyanyelv használatával felmerült fordítói díjakat is az állam viseli a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel.

[152] Ezen túlmenően pedig egyenlő arányban szétosztotta az ítéltábla a nem vádlotti anyanyelv használatával keletkezett fordítói díjat a fellebbezéssel érintett valamennyi vádlott között, melyet külön-külön kötelesek megfizetni az államnak a Be. 574. § (1) és (4) bekezdése alapján, így a II. és X. r. vádlott egyaránt 137.837 forint viselésére köteles.

[153] A másodfokú bíróság ítéletével szembeni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2021. július 12. napján

dr. Szalai Géza s.k.
Martina s.k.

dr. Bíró Emese s.k.

dr. Sárecz Szabina

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2020. február 18. napján kelt 7.B.50/2016/312. számú ítélete Terhelt2 II. r. és Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.40/2021/26. számú ítéletével 2021. július 12. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. július 12. napján

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke